

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до статті 219 Кримінального процесуального кодексу України щодо встановлення граничних строків досудового розслідування до моменту повідомлення про підозру (реєстр. № 6222 від 22 березня 2017 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 16 листопада 2017 року (протокол № 65) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до статті 219 Кримінального процесуального кодексу України щодо встановлення граничних строків досудового розслідування до моменту повідомлення про підозру (реєстр. № 6222 від 22 березня 2017 року), поданий народним депутатом України Бубликом Ю.В. (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою Законопроект розроблено з метою «удосконалення положень Кримінального процесуального кодексу України, щодо строків досудового розслідування, які створюють умови для уникнення особами кримінальної відповідальності та неприпустимості затягування досудового розслідування».

Для досягнення цієї мети авторами Законопроекту пропонується внести зміни до статті 219 Кримінального процесуального кодексу України шляхом встановлення граничних строків досудового розслідування до моменту повідомлення про підозру, а саме:

- визначити початком перебігу процесуального строку для здійснення досудового розслідування подію, яка пов'язана саме часом реєстрації заяви, повідомлення про кримінальний проступок в Єдиному реєстрі досудових розслідувань, за умови, що особа підозрюваної особи не відома.
- пропонується не застосувати прив'язку до часу реєстрації заяви, повідомлення про кримінальний проступок в Єдиному реєстрі досудових розслідувань якщо особа, що його вчинила, відома.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

В Основному Законі України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю (частина перша статті 3), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8), органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 19).

Відповідно до пунктів 14 і 22 частини першої статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються судочинство, організація і діяльність органів дізнання і слідства, діяння, які є злочинами, адміністративними правопорушеннями, та відповідальність за них.

За приписами Основного Закону України кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність, ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом (частини перша і друга статті 29), права і свободи людини і громадянина захищаються судом, кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, посадових і службових осіб (частини перша та друга статті 55).

Статтею 9 Міжнародного пакту про громадські і політичні права та статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, яка згідно з частиною першою статті 9 Конституції України є частиною національного законодавства України, гарантовано право кожного на розгляд справи упродовж розумного строку.

Серед зведення принципів захисту всіх осіб, які піддаються затриманню чи ув'язненню будь-яким чином, прийнятих Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 9 грудня 1988 року, принцип 38 вимагає проведення судового розгляду у розумні строки після затримання особи або звільнення її до суду.

Серед загальних засад кримінального провадження в національному законодавстві України пунктом двадцять першим статті 7 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК) передбачена «розумність строків», правова реалізація якої спрямована на захист сторін від затягування кримінального процесу.

Частиною першою статті 28 КПК визначено, що під час кримінального провадження кожна процесуальна дія або процесуальне рішення повинні бути виконані або прийняті у розумні строки. Розумними вважаються строки, що є об'єктивно необхідними для виконання процесуальних дій та прийняття процесуальних рішень. Розумні строки не можуть перевищувати передбачені цим Кодексом строки виконання окремих процесуальних дій або прийняття окремих процесуальних рішень.

Критеріями для визначення розумності строків кримінального провадження відповідно до частини третьої статті 28 КПК є: 1) складність кримінального провадження, яка визначається з урахуванням кількості

підозрюваних, обвинувачуваних та кримінальних правопорушень, щодо яких здійснюється провадження, обсягу та специфіки процесуальних дій, необхідних для здійснення досудового розслідування тощо; 2) поведінка учасників кримінального провадження; 3) спосіб здійснення слідчим, прокурором і судом своїх повноважень.

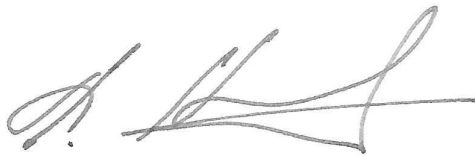
Дотримання розумних строків кримінального провадження є основоположним завданням оперативного розслідування будь-якого злочину, закріплене у статті 2 КПК, що відображає вимоги статті 6 Конвенції щодо права кожного на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом.

Разом з тим, аналіз практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) свідчить про те, що розумність строків не передбачає вихід за конкретні (навіть широко зазначені) часові межі та для кожного кримінального провадження є індивідуальною. Відомим та показовим при цьому є рішення ЄСПЛ, ухвалене 22 травня 1998 року у справі «Хозе проти Нідерландів». Відповідно до цього рішення, зважаючи на складність справи, а також на обрану стороною захисту тактику допиту великої кількості свідків, Судом було встановлено відсутність факту порушення розумних строків навіть у випадку тривалості процедур понад 8 років.

Зважаючи на зазначене, а також на те, що прийняття законів Конституція України відносить до повноважень Верховної Ради України, як єдиного органу законодавчої влади в Україні (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85), внесення запропонованих проектом Закону змін до чинного законодавства відповідає Конституції України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до статті 219 Кримінального процесуального кодексу України щодо встановлення граничних строків досудового розслідування до моменту повідомлення про підозру (реєстр. № 6222 від 22 березня 2017 року), поданий народним депутатом України Бубликом Ю.В., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ